

How long should Chanukah Lights Light in 2021?

Yehoshua Grunstein

כסלו תשפ"ב

Introduction- Does the Torah Change?

השולחן ערוך [אה"ע כ"א/ו]- אין שואלים בשלום אשה כלל, אפילו ע"י שליח, ואפי' ע"י בעלה אסור לשלוח לה דברי שלומים. אבל מותר לשאול לבעלה איך שלומה

הרמ"א [אה"ע כ"א/ה]- וי"א דכל שאינו עושה דרך חיבה רק כונתו לשם שמים= מותר. לכן נהגו להקל בהרחקות אלו."

השולחן ערוך [או"ח רכ"ד/א]-הרואה מרקוליס...אומר: "ברוך... לעוברי רצונו; ...

הגה: והאידנא אין מברכים זאת הברכה, שהרי אנו מגודלים ביניהם ורואים אותם תמיד.

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה # י"ח-... היא שצונו שיהיה לכל איש ממנו ספר תורה לעצמו...ואם אי אפשר לו לכתבו = צריך שיקנהו או ישכור מי שיכתבהו לו. והוא אמרו יתעלה (ויילך י"ט) "כתבו לכם את השירה הזאת".

הטור [יו"ד, הלכות ספר תורה, סימן ר"ע]- וכת' א"א **הרא"ש** ז"ל שזה לא נאמר אלא לדורות הראשוני' שהיו כותבין ס"ת ולומדי' בה. אבל האידנא שכותבין ס"ת ומניחים אותו בבית הכנסת לקרות בהם ברבים= מצות עשה על כל ישראל אשר ידו משגת לכתוב חומשי התורה ומשנה וגמרא ופירושיהם להגות בהן הוא ובניו. מצות כתיבת התורה היא כדי ללמוד בה דכתיב "ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם", ועל ידי הגמרא ופירושה ידע פירוש המצות והדינין על בוריים לכן הן הספרים שאדם מצווה לכותבם, וגם שלא למוכרם אם לא ללמוד תורה ולישא אשה:

הרמב"ם [פירוש המשנה למסכת סנהדרין י/א]- ראיתי לדבר כאן על יסודות רבים באמונות גדולי הערך מאד...ויסוד התשיעי הבטול; והוא שזו תורת משה לא תבטל, ולא תבוא תורה מאת ה' זולתה, ולא יתוסף בה ולא יגרע ממנה לא בכתוב ולא בפירוש.

"אני מאמין באמונה שלמה שזאת התורה לא תהא מוחלפת, ולא תהא תורה אחרת מאת הבורא יתברך שמו"

מלאכי ג/ו- כִּי אֲנִי יְקַוֶּה לֹא שְׁנִיתִי

הרמב"ן [הקדמה לבראשית]- יש בידינו קבלה של אמת, כי כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה

Source # 1- Is there Sanctity to the Candles AFTER the Half Hour?

שולחן ערוך [או"ח תרע"ו/ד]- אחר שהדליק, אומר: "הנרות הללו אנו מדליקין על התשועות ועל הניסים ועל הנפלאות וכו'" **מסכת סופרים כ"ד**- כיצד מברכין, ביום הראשון המדליק מברך שלש...ומתנה ואומר, "הנרות האילו אנו מדליקין ... ואין לנו רשות להשתמש בהן אלא לראותן בלבד"....מיכאן ואילך, המדליק מברך להדליק, ומתנה...

רא"ש [שבת ב/ט]- **שאלות דרב אחאי**; נר חנוכה שהותיר בו שמן מהו צריך לעשות בו? ...ביום ראשון מוסיף עליו ומדליקו ביום השני. ביום השני מוסיף עליו ומדליקו ביום השלישי ...הותיר ביום השמיני; עושה לו מדורה ושורפו בפני עצמו, לפי שהוקצה למצוה אסור להשתמש ממנו:

בית יוסף [או"ח תרע"ז/ד]- ומצאתי כתוב בשם **מהר"י אבוהב ז"ל** שיש לחלק ביניהם; שכשנתן השמן בנר ולא הקצהו אלא לשיעור זמן הדלקה = יכול אחר כך להסתפק ממנו אם ירצה. אבל כשנתן השמן בנר בסתם = אז הוקצה למצות נר חנוכה וצריך לעשות לו זה התיקון.

טור [או"ח תרע"ב]- מצותה מסוף שקיעת החמה עד חצי שעה מן הלילה...הילכך: צריך ליתן בה שמן כזה השיעור. **ואם נתן בה יותר יכול לכבות לאחר שיעבור זה הזמן וכן יכול להשתמש לאורה לאחר זה הזמן שעבר עיקר מצותה**

שולחן ערוך [או"ח תרע"ז/ד]- הנותר ביום השמיני מן השמן הצריך לשיעור הדלקה, עושה לו מדורה ושורפו בפני עצמו, שהרי הוקצה למצותו. **בית יוסף** [או"ח תרע"ז/ד]- שמה שכתב בסימן תרע"ב מיירי שנתן בה שמן יותר מכשיעור ואחר שדלק כשיעור מותר ליהנות ממנו ...ומה שכתב בסימן זה מיירי בשנותר מהשמן הצריך לשיעור הדלקה = הוא הוקצה למצותו. ...וכן כתוב **בהגהות מיימוניות** (פ"ד אות ד) **ראיית הט"ז** [או"ח תרע"ב/א]- "מותר המת ליורשיו", ...דלא מותפס האיסור שבא ע"י האסור בהנאה למת אלא במה דחזי ליה, לא במותר.

Source # 2- Is there any FULFILLMENT to LIGHT LONGER THAN HALF AN HOUR?

שו"ת שאילת יעבץ [א/ד]-

הא ודאי כיון דבגופה קדושה תפסה מידי דחזי לה אפי' טפי משיעורה וכמו עצי סוכה שאסורין אפי' ביותר מהכשר סוכה.

כף החיים [תרע"ב/יח]- מיהו

הא"ר אות ו' ...אפשר שמצוה אפילו בנר של שמן הרבה.

בית יוסף [או"ח תרע"ז/ד]- ומצאתי

כתוב בשם מהר"י אבוהב ז"ל...- שכשנתן השמן בנר ולא הקצהו אלא לשיעור זמן הדלקה = יכול אחר כך להסתפק ממנו... אבל כשנתן השמן בנר בסתם = אז הוקצה למצות נר חנוכה וצריך לעשות לו זה התיקון עכ"ל.

משנה ברורה [תרע"ב/ו] בשם

המג"א- אם נותן בה שמן הרבה שידליק יותר אין בו שום מצוה. אבל בנרות של שעוה יש הידור מצוה כשהן ארוכות, ומ"מ אין לעשותם גדולות יותר מדאי

מגן אברהם [תרע"ב/ג]- אין

מצוה בנרות ארוכות, דהא לאחר שדלקו כשיעור הזה מותר להשתמש בהן, ואין שייך הידור מצוה אלא בשעת מצוה

הוספת גליוני הש"ס

לר' יוסף ענגיל [שבת כ"א: ד"ה

וא"נ לשיעורה]- יל"ע: אחרי שדלק הנר חנוכה שיעור זמנו אם אין חיוב לכבותו שהרי הוא אסור בהנאה משום מוקצה מחמת מצוה והרי נהנה ממנו ממה שמאיר לו בבית ואין יושב בחושך

Explanation # 1 (Specific)-Reason or Analogy?

מסכת שבת דף כ"א עמוד ב' - מצותה... עד שתכלה רגל מן השוק. ...ועד כמה? - אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: עד דכליא ריגלא דתרמודאי.

מסכת מנחות דף ל"ו עמוד א'-ועד
מתי מניחין? עד שתשקע החמה,
רבי יעקב אומר: עד שתכלה רגל מן
השוק, וחכמים אומרים: עד זמן
שינה;

הריטב"א [שבת כ"א: ד"ה "עד דכליא רגלא דתרמודאי"]- פ"י מוכרי עצים הנקראים תרמודאי והיו מתאחרים שם ברחוב העיר, ובכל מקום הדבר הזה כפי מה שהוא, והמנהג הפשוט ששיעורו כל זמן שחנויות המוכרים שמן וכיוצא בהם פתוחות.

רי"ף [שבת ט.]- פ"י עצים ידועים אצלם
ונקראים "תרמודא" ובני אדם
המביאין אותם נקראין "תרמודאי",
ומתעכבין עד אחר שקיעת החמה
כמו חצי שעה עד שמגיעין לבתיהם:

רמב"ם [מגילה וחנוכה ד/ה]-... עד שתכלה רגל
מן השוק, וכמה הוא זמן זה כמו
חצי שעה או יתר

Explanation # 2 (General)-Continuing the Existing Mitzva

שולחן ערוך [או"ח של"א/א-ב]; עושים כל צרכי מילה בשבת;... כל זמן שלא סילק ידו מן המילה חוזר אפילו על ציצין שאינם מעכבין; סילק ידו, אינו חוזר אלא על ציצין המעכבין.

ספר יראים [תי"ט, דפוס ישן קי"ז]- ובהארכת תקיעתו יותר מכשיעור אין בזה חלול יום טוב כל זמן שהוא עוסק ולא פירש מן התקיעה, כדתניא בשבת [קל"ג ב'] כל זמן שהוא עוסק במילה ולא פירש חוזר בין על הציצין המעכבין בין על הציצין שאינם מעכבין פירש על הציצין המעכבין חוזר על ציצין שאינם מעכבין אינו חוזר הלכך לאחר שפירש יזהר שלא יחזור ויתקע

חידושי מרן רי"ז הלוי על הרמב"ם [הל' חנוכה ד/א]- אם שייך הידור מצוה לאחר שכבר פירוש ונגמרה המצוה...ועיין בבית הלוי חלק שני שביאר בארוכה שיטת הרמב"ם בזה, דס"ל דדין "ואנוהו" לא שייך רק בעיקר מעשה המצוה. אבל כשפירש, שוב ההידור אינו שייך למעשה המצוה כלל.

Explanation # 2 (General)-Continuing the Existing Mitzva

רמ"א ^[שם]- אבל אנו אין נוהגין כן.
הסבר הבית יוסף ^[או"ח רס"ג/ח]- מצאתי
בתשובה אשכנזית (שו"ת מהרי"ל סי' נג)
וג' בעלי בתים אוכלים במקום אחד = כל אחד מברך על מנורה שלו, אף על פי שכבר יש אורה מרובה, ... ובעניותי נראה לי ליישב דכל מה דמיתוסף אורה אית ביה שלום בית טפי ושמחה יתירה להנאת אורה בכל זויות:

שולחן ערוך ^[או"ח רס"ג/ח]- ב' או ג' בעלי בתים אוכלים במקום א', י"א שכל אחד מברך על מנורה שלו, ויש מגמגם בדבר. ונכון ליזהר בספק ברכות ולא יברך אלא אחד.